FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI CIVILI

IMHALLEF

ONOR. *JOSEPH R. MICALLEF* LL.D.

Illum, 21 ta' Marzu, 2001.

Kawza Nru. 54.
Citazz. Nru. 1568/00 JRM

Avukat Dottor Carmel CHIRCOP

vs

AWTORITA' MARITTIMA ta' MALTA

Il-Qorti,

Rat l-att tac-Citazzjoni tas-26 ta' Lulju, 2000 li bih l-attur ippremetta:

Illi l-attur permezz ta' 'Personnel Requisition' mahrug fl-4 ta' Marzu, 1994 gie ingaggat mill-Awtorita' Marittima ta' Malta b'effett mill-1 ta' Lulju, 1994 bhala "Legal Adviser";

Illi effettivament l-attur assuma l-obbligi tieghu bhala impjegat kif fuq inghad mill-1 ta' Lulju, 1994 u fil-kors tal- impjieg tieghu l-ingagg fuq imsemmi sar wiehed indefinit;

Illi fost il-kundizzjonijiet tal-impjieg tieghu, mill-1998 l-attur gie lilu approvat wkoll il-kundizzjoni li apparti s-salarju tieghu kellu jircievi hlas ghad-drittijiet gudizzjarji ta' kawzi li jsiru mill-Awtorita' konvenuta li jkunu gew kondotti mill-attur bil-kondizzjoni komunament maghrufa bhala 'no cure no pay basis'. Illi di fatti l-attur diga beda jithallas skond il-ftehim ghall-kawzi ta' din ix-xorta;

Illi proprju f'Jannar ta' din is-sena l-attur kien kostrett li jibda proceduri gudizzjarji kontra l-Awtorita' konvenuta biex jircievi hlasijiet gudizzjarji kif fuq inghad, li minghajr spjegazzjoni jew raguni gusta l-Awtorita' kienet qed tirrifjuta li thallas;

Illi tajjeb jigi sottolinejat li fil-proceduri kollha maghmula kontra l-Awtorita' konvenuta biex l-attur jippercepixxi l-hlasijiet gudizzjari fuq imsemmija, l-istess Awtorita' konvenuta baqghet ma ghamlet xejn u l-anqas bl-icken mod ma ikkombattithom. Kien biss gimgha wara minn meta l-Qorti laqghet it-talba ghall-izbank tal-flejjes depozitati l-Qorti, li l-Awtorita' konvenuta agixxiet;

Illi fit-3 ta' Marzu, 2000 l-attur ircieva ittra minghand ic Chairman tal-Awtorita' allura Dr. Edward Woods fejn informah li proprju minhabba l-mod kif ipproceda kontra l-Awtorita' l-impjieg tieghu kien qieghed jigi tterminat b'effett immedjat;

Illi jirrizulta wkoll illi ciononostante li din id-decizjoni ittiehdet fuq ir-responsabilita personali ta' Dr. Edward Woods, minkejja li kien 'non-executive chairman', tali decizjoni giet approvata mill-Bord tad-Diretturi tlett ijiem wara bhala decizjoni tal-Awtorita' konvenuta;

Illi ghalkemm fil-mertu tal-kwistjoni kollha l-attur jsostni li l-Awtorita' konvenuta ma kellha ebda ragui valida u sufficjenti biex tittermina l-impjieg tieghu, il-mod kif l-istess Awtorita' itterminat

tali impjieg kien ultra vires u dan ghaliex ma kellhiex konferita l-awtorita lilha moghtija skond il-ligi biex tittermina l-impjieg bil-mod kif itterminatu u di piu' ma osservatx il-principju ta' gustizzja naturali u/jew ma osservatx ir-regolamenti u procedura li tifforma parti integrali mill-kundizzjonijiet tal-impjieg, li kellhom jigu osservati tassattivament mill-Awtorita' konvenuta sabiex tali decizjoni titqies valida skond il-ligi u intra vires;

Illi di fattti l-impjieg tal-attur mal-Awtorita' konvenuta fost ohrajn huwa regolat minn sett ta' regolamenti li jipprevedu x'ghandu jsir f'kaz ta' procedura ta' dixxiplina li jistghu jwasslu ghas-sospensjoni jew ghat-tkeccija ta' impjegat - proceduri u regolamenti li fis-sustanza taghhom iharsu l-minimu tal-principji tal-gustizzja naturali u intizi biex jilhqu bilanc dwar l-interessi tal-impjegat, bhal ma huwa l-attur u min qieghed jimpjega bhal ma hi l-Awtorita' konvenuta. Illi di piu' l-agir ta' l-Awtorita' konvenuta jemani minn att amministrattiv li fih innifsu huwa abbuz ta' poter ghax huwa imsejjes fuq konsiderazzjonijiet ghal kollox irrelevanti;

Illi allura meta l-Awtorita' konvenuta tterminat l-impjieg tal-attur, kienu x'kienu r-ragunijiet, il-fatt li ma gietx osservata tali procedura jirendu lill-istess Awtorita' konvenuta passibbli ghall-annullament ta' tali decizjoni;

Illi minhabba dan l-agir illegali u abbuziv tal-Awtorita' konvenuta, l-attur sofra, qieghed isofri danni konsistenti f'telf ta' paga u qliegh iehor accillari u konness, li kienu jifformaw parti mill-impjieg tieghu sudett;

Illi inoltre jirreferi ghall-avviz mahrug mill-Awtorita' u ripetut diversi okkazzjonijiet fil-gazzetti principali lokali b'kontenut li hu purament vessatorju u li jaghti biss pubblicita hazina fil-konfront tal-attur stante illi dwar il-meritu tal-kontenut tal-istess avviz ma kien hemm ebda dubju ta' xi trasgrezzjoni da parti tal-attur. Minn dana jidher car illi l-uzu tal-istess kien purament wiehed cioe li jaghmel hsara u dannu lill-attur u r-reputazzjoni tieghu;

Ghalhekk l-attur talab lil din l-Onorabbli Qorti ghaliex m'ghandhiex ghar-ragunijiet fuq premessi, prevja okkorrendo kull dikjarazzjoni opportuna:

1. Tiddikjara li d-decizjoni mehuda minnha hija ghal kollox nulla u minghajr effett u dan peress li mhux konfirmi man-normi tal-proceduri stabiliti u hija ultra vires il-poteri taghha;

2. Tiddikjara ghalhekk li l-impjieg tal-attur qatt ma gie terminat;

3. Tordna lill-Awtorita' konvenuta tirrintegra fis-shih u l-intier tieghu lill-attur fl-impjieg fuq imsemmi bl-istess salarju, kondizzjonijiet u beneficcji li jmorru mieghu;

4. Tikkundanna lill-Awtorita' konvenuta thallas lill-attur is-salarju, beneficcju kollha b'effett minn meta l-istess Awtorita' konvenuta waqfet lill-attur milli jkompli fl-impjieg sal-jum tad-decizjoni tal-kawza odjerna bl-imghaxijiet legali skond il-ligi;

Bl-ispejjez u bl-Awtorita' konvenuta minn issa ngunta ghas-subizzjoni;

Rat id-Dikjarazzjoni mahlufa u l-lista tax-xiehda tal-attur;

Rat in-Nota tal-Eccezzjonijiet tal-Awtorita' konvenuta tal-5 t'Ottubru, 2000, li biha eccepiet:

1. Illi preliminarjament din l-Onorabbli mhux kompetenti ghaliex it-Tribunal Industriali ghandu gurisdizzjoni esklusiva fuq il-materja mertu tal-kawza ghat-tenur tal-art. 28(1) tal-Kap 266 tal-Ligijiet ta' Malta;

2. Illi preliminarjament ukoll u bla pregudizzju ghall-ewwel eccezzjoni, qed tigi eccepita l-eccezzjoni tal-"litis pendentia" u dana billi l-attur gia iddeduca t-talba tieghu ghal tkeccija ingusta quddiem it-Tribunal Industriali (Kaz Nru. 1433) u dana sew qabel il-prezentata tac-citazzjoni odjerna;

3. Illi subordinatament u fil-mertu it-tkeccija tal-attur mill-impieg tieghu ta' avukat "full time" ittiehdet sew u konformement mal-prassi u proceduri preskritti u d-decizjoni tac-Chairman tal-Awtorita' giet konfermata u ratifikata bil-Bord tal-istess Awtorita', kif ser jirrizulta waqt it-tratazzjoni tal-kawza;

4. Illi kien hemm ragunijiet serji ghala l-attur tkecca mill-impieg tieghu, fosthom imma mhux biss, dik li waqt li hu suppost kien l-Avukat tal-Awtorita', waqt li kien ghadu fl-impieg tieghu, beda diversi proceduri legali kontra l-istess Awtorita' u dana bi ksur ta' kull etika professjonali u meta hu kellu konflitt kbir u dirett ta' interess;

5. Illi subordinatament u bla pregudizzju ghas-suespost, anki kieku din il-Qorti kellha tichad l-ewwel erba' eccezzjonijiet, qatt ma tista' tordna ir-reinstatement tal-attur kif mitlub fit-tielet talba, stante li hu kellu impieg ta' fiducja bhala konsulent legali tal-Awtorita' u din il-fiducja m'ghadhiex tezisti ghal ragunijiet ovvji;

6. Illi lanqas ma hu dovut hlas jew kumpens skond kif dedott fir-raba' talba ghax it-temm ta' impieg sar b'mod regolari u ghal ragunijiet validi skond il-ligi;

7. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri;

Rat id-Dikjarazzjoni mahlufa u n-Nota tax-xiehda tal-Awtorita' konvenuta;

Rat id-Dikjarazzjoni tal-partijiet maghmula waqt is-smiegh tas-7 ta' Dicembru, 2000, li biha qablu li quddiem it-Tribunal Industrijali hemm proceduri bejn l-istess partijiet u fl-istess ismijiet;

Semghet it-trattazzjoni tal-avukati tal-partijiet dwar l-ewwel eccezzjoni preliminari tal-Awtorita' konvenuta;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Rat id-Degrieti taghha tas-27 ta' Frar, 2001, u tal-14 ta' Marzu, 2001, li bihom halliet il-kawza ghal-lum ghad-decizjoni dwar l-eccezzjoni tal-inkompetenza ta' din il-Qorti *rationae materiae*;

Ikkunsidrat:

Illi, minn dak li jirrisulta mill-atti, l-attur kien impjegat mal-Awtorita' mharrka bhala konsulent legali fuq kuntratt ghal zmien indefinit. Huwa tkecca mill-impieg f'Marzu tal-2000. Huwa qieghed jitlob, fost l-ohrajn, li l-Qorti tiddikjara li l-mod kif saret it-tkeccija huwa null ghax ma jaqbilx mal-proceduri stabiliti, u li tiddikjara wkoll li l-impieg tieghu ma gie qatt mitmum;

Irrisulta wkoll li l-attur, wara li tkecca mill-impieg u qabel ma fetah din il-kawza, beda proceduri quddiem it-Tribunal Industrijali taht l-artikolu 28 tal-Att tal-1976 dwar ir-Relazzjonijiet Industrijali;

Min-naha taghha, l-Awtorita' mharrka qeghda tghid li kellha ragunijiet tajbin biex ittemm l-impieg tal-attur, imma li s-soluzzjoni ta' din il-kwestjoni hija materja li jista' jaraha biss it-Tribunal Industrijali u mhux il-Qrati ordinarji;

Illi, waqt is-sottomissjonijiet maghmula f'ismu, l-attur sehaq li l-kawza minnu mressqa kellha bilfors tingieb quddiem din il-Qorti ghaliex hija kollha kemm hi msejsa fuq l-allegazzjoni li d-decizjoni tat-tkeccija tieghu ttiehdet mill-oghla ufficjal tal-Awtorita' imharrka u mill-Bord tad-Diretturi b'mod *ultra vires*. Zied jghid li, f'materja bhal din, lanqas jekk irid, it-Tribunal Industrijali ma jistax jiddeciedi jekk il-Bord wettaqx id-decizjoni li ha fil-konfront tal-attur b'mod regolari, u dan billi l-perm tal-kawza huwa ntiz li jisfida <u>l-operat tal-Awtorita' mharrka qabel ma sehhet it-tkeccija</u>;

Il-ligi taghraf bejn impieg ghal zmien definit u impieg ghal zmien indefinit, u, ghall-finijiet ta' tifsir ta' "tkeccija ingusta" (fl-Att

XXX tal-1976), tqis biss dan tal-ahhar bhala dak l-impieg li r-rimedju tat-temm tieghu jista' jintalab mit-Tribunal Industrijali;

Illi l-artikolu 28 tal-imsemmi Att jghid b'mod car u kategoriku li, minkejja kull ma jinsab f'kull ligi ohra, it- Tribunal ikollu l-gurisdizzjoni esklussiva li jikkunsidra u jiddeciedi l-kazijiet kollha fejn jigi allegat li saret tkeccija ingusta ghal kull ghan (ghajr minn proceduri dwar reat), u li r-rimedju ta' haddiem hekk imkecci jkun biss billi l-ilment tieghu jintbaghat lil dak it-Tribunal u mhux xort'ohra;

Illi gie ghadd ta' drabi mfisser mill-Qrati taghna li l-gurisdizzjoni esklussiva tat-Tribunal hija biss eccezzjoni ghall-gurisdizzjoni generali u aktar wiesgha (imsejha "gurisdizzjoni ordinarja" li jhaddnu dawn il-Qrati, u l-imsemmija gurisdizzjoni specjali, mnissla minn disposizzjoni ta' ligi specjali, m'ghandhiex tithalla tohrog lil hin mil-limiti stretti mfissra f'dak il-ligi specjali [ara s-sentenza ta' din il-Qorti tad-**19 t'April, 1990** fil-kawza fl-ismijiet <u>Norman Rossignaud nomine vs Gontran Borg nomine</u> (Kollez. Vol: **LXXIV.iii.502**)];

Ta' min iqis ukoll li l-gurisdizzjoni esklussiva moghtija lit-Tribunal Industrijali dwar tkeccija minn impieg meqjusa bhala ingusta hija, fil-kliem tal-ligi, "ghal kull ghan". Din il-Qorti tifhem li dan ifisser li l-indagni dwar jekk it-tkeccija kinitx misthoqqa jew le jmur lil hinn minn konsiderazzjoni ta' raguni gusta u sufficjenti fil-mertu;

Illi, f'dan ir-rigward, gie stabilit kemm mill-kitbiet tal-awturi u kif ukoll minn decizjonijiet tat-Tribunal Industrijali nnifsu li huwa ghandu s-setgha, taht l-artikolu 28, li jifli tkeccija minn impieg ukoll jekk, minkejja li kien hemm ragunijiet li jiggustifikawha, din tkun saret b'mod mhux misthoqq jew ingust [ara, per ezempju, decizjoni tat-Tribunal Industrijali tal-**10 ta' Marzu, 1981**, fil-kaz fl-ismijiet *<u>Diacono vs M.C.M. Aluminium Limited</u>*]. Fi kliem iehor, din il-gurisdizzjoni tat-Tribunal testendi ghal dak li huwa maghruf bhala *technically unfair dismissal*. Tali bixra ta' fehmiet baqghet titqies ukoll matul iz-zminijiet [ara, per ezempju,

decizjoni tat-Tribunal tal-**24 ta' Novembru, 1998**, fil-kaz fl-ismijiet *Debattista vs Koperattiva Indafa Pubblika*];

Illi l-istess haga tista' tinghad ghal dak li huwa teknikament maghruf bhala *constructive dismissal*, jigifieri cirkostanza ta' temm mill-impieg ta' persuna li, fid-dieher, qisha tkun irrizenjat mill-impieg, imma li, fil-fatt, tkun twasslet f'qaghda li jkollha titlaq kontra r-rieda taghha minhabba l-imgiba tal-imghallem taghha;

B'dan ghalhekk li, ladarba jigi stabilit li l-kwestjoni taqa' fil-limiti ta' dik il-gurisdizzjoni esklussiva, l-Qrati ma jkollhomx izjed setgha jidhlu fil-kwestjoni, u jibqa' biss setgha ta' revizjoni dwar l-operat tat-Tribunal [ara sentenza moghtija minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fl-**20 ta' Marzu, 2000** fil-kawza fl-ismijiet Raymond Fenech nomine vs Victor Fiorentino (Citazz. Nru. 570/97 GCD)];

Kemm hu hekk, dawn il-Qrati waqfu milli jiddeciedu kwestjonijiet marbuta ma' talbiet dwar kundizzjonijiet ta' impieg u dan ukoll f'kawzi fejn, biex jaghmlu l-accertamenti taghhom dwar il-kaz, kien mehtieg li tigi investigata wkoll il-kwestjoni tal-validita' tat-temm tal-impieg [ara sentenza moghtija fil-**25 ta' Novembru, 1988**, mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-kawza fl-ismijiet Mariella Fenech Pace vs Raymond Bondin *nomine et* (Kollez. Vol**: LXXII.iv.838**)];

Illi ghandu jinghad ukoll li, skond l-Att dwar ir-Relazzjonijiet Industrijali, is-setghat li jhaddan it-Tribunal fil-gurisdizzjoni specjali tieghu huma dawk li, bil-Kodici tal- Organizzazzjoni u Procedura Civili, huma moghtija lil din il-Qorti [art. 30(1)]. Dan ifisser li r-rimedji li t-Tribunal jaghti f'kaz ta' sejbien favorevoli ghat-talba tal-applikant huma l-istess li tkun tista' taghti din il-Qorti fuq talbiet li jixxiebhu u li ma jkunux fil- kompetenza ta' dak it-Tribunal [ara art. 32(3), 32(4), u 33]. L-istess jinghad ghall-mod kif decizjonijiet tat-Tribunal jigu esegwiti [art. 34];

Ikkunsidrat:

Illi jekk wiehed ihares lejn kif inhu mfassal l-Att tac-Citazzjoni u jgharbel kif imiss id-Dikjarazzjoni mahlufa, wiehed ghandu jsib li l-azzjoni tal-attur iddur kollha kemm hi f'raguni ta' tkeccija. Wahda mill-premessi ssemmi sahansitra li l-Awtorita' mharrka "ma kellha ebda raguni valida u sufficjenti biex tittermina l-impieg";

Illi, fil-fehma ta' din il-Qorti, l-argument imressaq mill-abbli difensur tal-attur fis-sens li l-azzjoni attrici hija immirata li tisfida l-operat tal-Awtorita' imharrka qabel sehhet it-tkeccija ma jnaqqasx b'daqshekk xejn mill-fatt li l-qofol tal-kwestjoni hija proprju l-istess tkeccija. It-talbiet tal-attur huma kollha mahsuba li jwaqqghu dik it-tkeccija u r-rimedji li qieghed jitlob jintrabtu sfiq maghha;

Illi, b'dan il-mod din il-Qorti jkollha ssib li tonqos fiha s-setgha li tisma' l-kawza mressqa mill-attur billi tali setgha hija b'ligi specjali mhollija fit-Tribunal Industrijali;

Ghal dawn ir-ragunijiet, il-Qorti qeghda taqta' u tiddeciedi l-kaz billi:

Tilqa' l-ewwel eccezzjoni tal-Awtorita' imharrka u tiddikjara li m'ghandhiex gurisdizzjoni rationae materiae biex tisma' il-kawza tal-attur; u

Tastjeni milli tqis it-talbiet tal-attur, u tichad l-azzjoni minnu intavolata.

L-ispejjez jithallsu mill-attur.

Moqrija.

21 ta' Marzu, 2001.

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.
21 ta' Marzu, 2001.

Charles Falzon,
Deputat Registratur.
21 ta' Marzu, 2001.